

Tid: 16 april 2009 kl 17.00 – 18.40
Plats: Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justerat: 23 april 2009 i Stadshuset

Ulla Hamilton (m)	Åsa Romson (mp)	Torbjörn Erbe (m)	Karin Wanngård (s)
§§ 1-16, 18-20, 22-31	§§ 1-20, 22-31	§§ 17, 21	§ 21

Närvarande

Ledamöter:

Ulla Hamilton (m) ordförande §§ 1-16, 18-20, 22-31
Åsa Romson (mp) vice ordförande §§ 1-20, 22-31
Hugo Nordenfelt (m)
Torbjörn Erbe (m)
Daniel Valiollahi (m) §§ 1-11
Per Ola Bosson (m)
Karin Karlsbro (fp)
Karin Wanngård (s)
Malte Sigemalm (s) §§ 1-16, 18-31
Godfrey Etyang (s)
Stellan F Hamrin (v)

Ersättare:

Helena Levy (m) **tjänstgörande**
Nils Ingelström (m) **tjänstgörande §§ 12-31**
Aysin Hartzell (m) **tjänstgörande §§ 17, 21**
Harald Eriksson (m)
Gustav Åkerblom (fp)
Gerd Sjöberg-Granlund (s) **tjänstgörande**
Hassan Said Mahamed (s) **tjänstgörande § 17**
Charles Berkow (mp) **tjänstgörande § 21**

Förhinder har anmälts av ledamöterna Lena Bring (m) och Ulla Jöhnk (s) samt av ersättarna Björn Gülich (m), Anders Broberg (kd), Carin Paulsson (s), Fredrik Canerstam (s) och Tina Kratz (v).

Föredragande vid sammanträdet var direktör Gunnar Söderholm. Närvarande var även biträdande borgarradssekreterarna Karin Dhakal och Tobias Holdstock samt miljöförvaltningens avdelningschefer och föredragande tjänstemän.

§ 1

Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge Anna Alanampa och Karin Holmborn från avdelningen hälsoskydd närvarorätt vid dagens sammanträde.

§ 2

Justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Åsa Romson (mp) att tillsammans med ordföranden Ulla Hamilton (m) justera dagens protokoll.

Torbjörn Erbe (m) utses att justera §§ 17 och 21 istället för Ulla Hamilton (m) på grund av jäv.

Karin Wanngård (s) utses att justera § 21 istället för Åsa Romson (mp) på grund av jäv.

Justering ska äga rum den 23 april 2009.

§ 3

Föregående protokoll

Anmäls och antecknas att det vid nämndens sammanträde den 12 mars 2009 förda protokollet justerats i korrekt ordning.

§ 4

Anmälan av yttranden och beslut enligt delegation

1 Tillsyn

- 1.1 Ansökan och anmälan
- 1.2 Regelbunden förelagd eller föreskriven rapportering från verksamhet
- 1.4 Anmälan eller information om missförhållande
- 1.5 Planerad kontroll/tillsyn
- 1.7 Tillsyn övrigt

2 Remisser

- 2.1 Kontorsyttranden till KF/KS
- 2.8 Yttranden över remisser från stadsbyggnadsnämnden i ärenden om bygglov ifråga om ny- och ombyggnation av byggnader och lokaler m.m.
- 2.11 Yttranden i ärenden enligt alkohollagen

3 Allmänt

Inga ärenden anmälda under denna rubrik

4 Administrativa beslut

Inga ärenden anmälda under denna rubrik

X Tillsyn (enligt gammal ärendestruktur innan 2009)

- X.1 Föreläggande och förbud
Avdelningsvisa listor, listan från livsmedelskontrollen omfattar även beslut om upphävande pga allvarlig avvikelser, omhändertagande av livsmedel – livsmedelskontrollen
- X.3 Lämna klagomåls- eller anmälningsärenden utan åtgärd
Avdelningsvisa listor
- X.4 Tillstånd till värmepump med mark eller vatten som värmekälla
Lista från hälsoskydd
- X.5 Fastställande och ändring av avgifter för prövning och tillsyn inom miljöbalksområdet
Avdelningsvisa listor samt särskild lista för köldmedieanläggningar
- X.7 Ärenden enligt livsmedelslagen
Godkännande och registrering, återkallelse eller upphävande pga upphörd verksamhet, fastställande och ändring av avgift för livsmedelskontroll, prövning och registrering

§ 5

Protokoll från handikappråd

Inget nytt protokoll från handikapprådet finns att anmäla.

§ 6

Underlag till budget för miljö- och hälsoskyddsnämnden för år 2010 och inriktning 2011-2012

Dnr 2009-002368-102

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner underlaget till budget år 2010 och beräkningarna för åren 2011 och 2012 samt överlämnar förslaget till kommunstyrelsen.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 4 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå förslag om verksamhetsplan och budget med hänvisning till miljöpartiets förslag på inriktning för 2010 och 2011 års budget i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

I det borgerligt styrda Stockholm har miljönämndens arbete starkt begränsats och budgetramen skurits ner med hälften. Den lagstadgade tillsynen har kunnat bibehållas genom kraftigt ökande krav på avgiftsfinansiering.

Det är djupt otillfredsställande att miljöprogrammet fortfarande saknar samordning eftersom det strategiska miljöarbetet därmed saknar styrning. Bristen på samordning ökar också trycket på miljöförvaltningen.

Miljöpartiet arbetar för att Stockholm ska bli en hållbar stad och ser

miljönämnden som en central aktör för uppföljning hur hälso- och miljötillståndet i staden ständigt kan förbättras. Det är inte bara minskning av klimatutsläppen som kräver en sammanhållen planering, stöd till andra aktörer i staden samt kommunikation till medborgare. Vattenkvalitet, biologisk mångfald, kemikalieanvändning och resurshushållning är alla frågor som kräver ett samlat agerande för att Stockholm inte ska stå sämre rustat i framtiden.

I miljöpartiets budgetförslag specificeras pris- och lönekomensation.

- 3) Ledamoten Karin Wanngård (s) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå förslag om verksamhetsplan och budget med hänvisning till socialdemokraternas förslag till inriktning för 2010 och 2011 års budget i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

Den moderatledda majoriteten lägger sig på en ”lägsta nivå” i miljöarbetet. Miljönämndens arbete har starkt begränsats och budgetramen skurits ner till hälften. Genom att låta statlig lagstiftning i högre grad styra ambitionerna och att begränsa de egna insatserna till tillsyn och lagbunden verksamhet så driver man inte utvecklingen framåt utan följer efter istället. Det är allvarligt att miljöprogrammet fortfarande saknar samordning, eftersom det strategiska miljöarbetet därmed saknar styrning. Socialdemokraterna vill se en mer offensiv satsning för att göra Stockholm till en hållbar stad.

- 4) Ledamoten Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att avslå förslag om verksamhetsplan och budget med hänvisning till vänsterpartiets förslag på inriktning för 2010 och 2011 års budget i kommunfullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

I det borgerligt styrda Stockholm har miljönämndens arbete starkt begränsats och budgetramen skurits ner med hälften. Den lagstadgade tillsynen har kunnat bibehållas genom kraftigt ökande krav på avgiftsfinansiering.

Det är djupt otillfredsställande att miljöprogrammet fortfarande saknar samordning eftersom det strategiska miljöarbetet därmed saknar styrning. Bristen på samordning ökar också trycket på miljöförvaltningen.

Vänsterpartiet arbetar för att Stockholm ska bli en hållbar stad och ser miljönämnden som en central aktör för uppföljning hur hälso- och miljötillståndet i staden ständigt kan förbättras. Det är inte bara minskning av klimatutsläppen som kräver en sammanhållen planering, stöd till andra aktörer i staden samt kommunikation till medborgare. Vattenkvalitet, biologisk mångfald, kemikalieanvändning och resurshushållning är alla frågor som kräver ett samlat agerande för att Stockholm inte ska stå sämre rustat i framtiden.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Ulla Hamiltons (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg – Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Karin Wanngårds förslag till beslut.

Ledamoten Stellan F Hamrin (v) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton (m), ledamöterna Hugo Nordenfelt (m), Torbjörn Erbe (m), Daniel Valiollahi (m), Per Ola Bosson (m), Karin Karlsbro (fp) och tjänstgörande ersättare Helena Levy (m) enligt följande:

Miljöförvaltningens förslag till budget och inriktning för de kommande tre åren ger uttryck för ett prioriterat och effektivt miljöarbete med tillsynsfrågor och stockholmarnas hälsa i fokus. Vi instämmer i förvaltningens påpekande att klimatarbetet är ett av de enskilt högst prioriterade områdena och miljöförvaltningen har här en viktig expertfunktion. Det måste dock påpekas att de ambitiösa mål som staden satt upp för att minska klimatpåverkan inte är ett ansvar för miljöförvaltningen att axla på egen hand. Resultaten är beroende av att denna fråga är föremål för arbete hos samtliga verksamheter i staden och ytterst ligger uppföljningsansvaret på kommunfullmäktige. Klimatarbetet går således långt utanför miljöförvaltningens budget, exempelvis ryms långtgående energieffektiviseringsåtgärder under stimulanspaketet om tio miljarder kronor som avsatts för renovering och upprustning av miljonprogramsområdena. Arbetet med två nya miljöstadsdelar i Norra Djurgårdsstaden och Västra Liljeholmen är ett annat exempel på miljöarbete som involverar många av stadens verksamheter.

§ 7

Miljöprocessutredningens huvudbetänkande miljöprocessen SOU 2009:10. Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2009-003321-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker i huvudsak utredningens förslag med de synpunkter som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Åsa Romson (mp), ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s), Stellan F Hamrin (v) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg – Granlund (s) enligt följande:

Utredningen konstaterar att rätten för ideella organisationer att överklaga enligt 16 kap. 13§ miljöbalken är förenad med väsentliga inskränkningar. Tyvärr bedömer dock utredningen att det inte är utredningens sak att närmare överväga frågan om miljöorganisationernas talerätt. Utredningen har inte heller kommenterat eventuella konsekvenser för miljöorganisationers talerätt av de lagda förslagen.

Det är beklagligt. När instansordningen och regelverket för ärenden enligt miljöbalken ändå ses över hade det varit ett tillfälle att också ta med frågan om ideella miljöorganisationers talerätt. Det behövs, bl.a. mot bakgrund av Århuskonventionens krav. Det förekommer att kommuner inte fattar beslut i anmälningssärenden, varför det inte finns beslut att överklaga, detta är en rättsosäkerhet både för enskilda och omöjliggör för miljöorganisationer att få frågan prövad.

De ideella miljöorganisationernas talerätt är viktigt för att miljöpolitiken ska få ett bra genomslag. Idag är den talerätten begränsad på en rad sätt, bland annat kan miljöorganisationer ibland inte överklaga huvudbesluten i infrastrukturprojekt – utan bara följdbeslut vilket leder till en skev process. Kravet på ett visst antal medlemmar och viss historisk verksamhet är också märkligt och strider både mot svensk föreningsreglering och mot europeisk standard i talerättsfrågor.

Utredningen föreslår också kraftiga inskränkningar i rätten till omprövning av vattendomar och vad gäller kompensationsåtgärder för vattenkosystem. Detta är helt oacceptabelt.

§ 8

Kassaförvaltare vid miljöförvaltningen

Dnr 2009-003913-101

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Med ändring av beslut från den 13 februari år 2007 förordnar miljö- och hälsoskyddsnämnden Gunnar Söderholm att ha befogenhet att beordra utbetalning av pengar vid miljöförvaltningen till och med den 30 november 2009.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden förordnar Teenie Bennerholt, förvaltningschef serviceförvaltningen, att ha befogenhet att beordra utbetalning av pengar vid miljöförvaltningen från och med 15 september år 2009 och tills vidare.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 11 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 9**Överklagande av beslut om tillsynsavgift i klagomålsärende enligt miljöbalken. Remiss från miljödomstolen, mål nr M 630-09**

Dnr 2007-002999-350

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden yrkar att miljödomstolen avslår överklagandet i sin helhet och fastställer nämndens beslut från den 9 november 2007.
- 2 Som grund för yrkandet åberopas vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Förvaltningschefen uppdras att företräda nämnden i domstolen.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 31 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 10**Överklagande av nämndens beslut om att lämna klagomål på musikbuller utan åtgärd. Remiss från länsstyrelsen, beteckning 505-09-10130**

Dnr 2008-011890-350

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden yrkar att länsstyrelsen avslår överklaganden och fastställer nämndens beslut från den 14 januari 2009.
- 2 Som grund för yrkande åberopas vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Förvaltningschefen uppdras att företräda nämnden i ärendet.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 11**Överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut att lämna klagomål på emissioner i bostad utan åtgärd.****Remiss från miljödomstolen mål nr 3574-08**

Dnr 2006-006790-350

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt nämndens gemensamma förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att återremittera ärendet till förvaltningen för att reda ut oklarheter i ärendet efter frågor av Stellan Hamrin (v).

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 31 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom sitt gemensamma förslag till beslut.

§ 12**Årsrapport riktad tillsyn fastighetsägare 2008**

Dnr 2009-001307-642

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt ordföranden Ulla Hamiltons (m) och ledamoten Karin Karlsbros (fp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag till beslut.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att publicera informationen om rapporten på webben, samt att därutöver anföra följande:

Rapporten visar att få fastighetsägare klarar inspektionerna helt utan anmärkning, men samtidigt är antalet allvarliga brister som innebär risk för människors hälsa eller miljön relativt få. För att ytterligare öka kunskapen om egenkontrollansvaret i fastigheter och miljöförvaltningens tillsyn enligt miljöbalken kan det vara till hjälp för fastighetsägarna att rapportens innehåll publiceras på miljöförvaltningens hemsida.

Under 2009 planeras tillsyn gentemot bostadsrättsföreningar och i synnerhet de som har mer än 100 lägenheter. Vi vill i detta sammanhang påpeka att det är önskvärt att tillsynen fokuseras på den potentiella miljöpåverkan det vill säga de faktorer som innebär risk för människors hälsa och miljö. I konsekvens med detta är det rimligt att som förvaltningen avser fokusera tillsynen på de större fastighetsägarna.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 23 mars 2009.
Förvaltningen föreslog att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens årsrapport.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Karin Wanngård (s) och Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Ulla Hamiltons (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Åsa Romson (mp), ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s), Stellan F Hamrin (v) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg – Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Åsa Romsons, Karin Wanngårds och Stellan F Hamrins förslag till beslut.

§ 13**Överklagande av länsstyrelsens beslut om att upphäva nämndens beslut om timavgift enligt miljöbalken**

Dnr 2007-003168-350

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att inte fullfölja överklagandet hos miljödomstolen.
- 2 Förvaltningen uppdras att återkalla överklagandet.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 14**Yttrande till miljödomstolen avseende föreläggande att utföra åtgärder i bostadslägenhet. Remiss från miljödomstolen, mål nr M 76-09**

Dnr 2007-000982-350

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden yrkar att miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer länsstyrelsens beslut från den 8 december 2008.
- 2 Som grund för yrkandet åberopas vad som anförts i förvaltningens tjänsteutlåtande.
- 3 Förvaltningschefen uppdras att företräda nämnden i domstol.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 31 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 15**Trygg med vad du äter - nya myndigheter för säkra livsmedel och hållbar produktion (SOU 2009:8). Remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 2009-003023-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 27 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Åsa Romson (mp) enligt följande:

Det finns förr- och nackdelar med olika sätt att fördela ansvarsområden mellan olika myndigheter. Utredningen Trygg med vad du äter föreslår att Fiskeriverket också får ansvar för vattenbruksfrågor (fiskodling). För inte så länge sedan föreslogs att Fiskeriverket skulle ingå i en ny samlad havsmiljömyndighet,

tillsammans med t.ex. delar av Naturvårdsverket och Vattenmyndigheterna.

Det finns många olika beröringspunkter mellan olika sakfrågor. Oavsett hur arbetsuppgifter fördelas mellan myndigheter finns behov av samordning med andra myndigheter.

Vi anser att det viktiga inte är hur ansvarsområden fördelas mellan olika myndigheter, utan att myndigheterna har ett vettigt uppdrag samt befogenheter och resurser att klara uppdraget. De aspekterna behöver förbättras.

Därmed inte sagt att ansvarsfördelningen mellan myndigheterna helt saknar betydelse. I exemplet Fiskeriverket uttrycker olika myndighetsorganisationer olika syn. Fisken i haven kan ses som en inkomstkälla för fiskare, som i nuvarande Fiskeriverket. Eller som mat för konsumenter, som antyds i utredningsförslaget. Eller som en del av ett marint ekosystem, som i en sammanhållen havspolitisk myndighet. Det sistnämnda är det mest långsiktigt hållbara.

På motsvarande sätt kan djur ses som en inkomstkälla för jordbruket, som i nuvarande organisation. Eller som en del av maten, som i utredningens förslag. Eller som levande varelser med egna behov, som i den tidigare Djurskyddsmyndigheten. Det är inte ens två år sedan djurskyddet flyttades till Jordbruksverket. Utredningen föreslår nu att ansvaret för djurskydd flyttas från nuvarande Jordbruksverk till Livsmedels säkerhetsmyndigheten. Ständiga omorganisationer är inte bra för verksamheten.

Granskningar av kontrollen som refereras i utredningen visar återkommande problem med brist på resurser. Det finns brist på resurser för att bedriva kontrollen och för att samordna kontrollen. Regeringen och myndigheterna har vidare inte använt de instrument som finns. Ett exempel handlar om att förbättra det djurskyddstillsyn som vid årsskiftet överförts på länsstyrelserna. Riksrevisionen kommer enligt utredningen fram till motsvarande kritik på fiskepolitikens område.

En stor del av de konstaterade bristerna i kommunernas tillsyn torde skulle kunna avhjälpas med bättre tillsynsvägledning från centrala myndigheter och aktivare agerande från länsstyrelser. Sammantaget tyder detta på en brist på politisk vilja från regeringens sida.

Dessa frågor berörs knappt av utredningen, vilket inte ökar chansen för att problemen åtgärdas. En omorganisation av myndigheternas ansvarsområden och en överflyttning av tillsynsansvaret från kommunerna till staten löser inte problemen, däremot kan de gömma dem ett tag.

Utredningen har således lagt allt för mycket fokus på myndighetsorganisationen. Det beror i sin tur på att det var där fokus ligger i utredningsdirektiven. Direktiven är allt för inriktade på kosmetika och att minska statens utgifter, inte på att förbättra resultatet.

Utredningen har för övrigt landat fel i myndighetsuppdelningen. Havsmiljöutredningen föreslog att Naturvårdsverket får det övergripande ansvaret för havspolitiska frågor. Utredningen om ansvar inom livsmedelskedjan föreslår

att Fiskeriverket får det övergripande ansvaret för havspolitiska frågor. Vi anser att Havsmiljöutredningens förslag är bättre. Dels har Fiskeriverket en alltför näringsorienterad inriktning, vilket gör att miljöaspekterna riskerar att hamna i skymundan. Dels finns naturligare kopplingar mellan fiske frågor om biologisk mångfald och övergödning som Naturvårdsverket sedan tidigare arbetar med.

Särskilt uttalande lämnas av ledamoten Stellan F Hamrin (v) enligt följande:

Det finns förr- och nackdelar med olika sätt att fördela ansvarsområden mellan olika myndigheter. Utredningen Trygg med vad du äter föreslår att Fiskeriverket också får ansvar för vattenbruksfrågor (fiskodling). För inte så länge sedan föreslogs att Fiskeriverket skulle ingå i en ny samlad havsmiljömyndighet, tillsammans med t.ex. delar av Naturvårdsverket och Vattenmyndigheterna.

Det finns många olika beröringspunkter mellan olika sakfrågor. Oavsett hur arbetsuppgifter fördelas mellan myndigheter finns behov av samordning med andra myndigheter.

Vi anser att det viktiga inte är hur ansvarsområden fördelas mellan olika myndigheter, utan att myndigheterna har ett vettigt uppdrag samt befogenheter och resurser att klara uppdraget. De aspekterna behöver förbättras.

Därmed inte sagt att ansvarsfördelningen mellan myndigheterna helt saknar betydelse. I exemplet Fiskeriverket uttrycker olika myndighetsorganisationer olika syn. Fisken i haven kan ses som en inkomstkälla för fiskare, som i nuvarande Fiskeriverket. Eller som mat för konsumenter, som antyds i utredningsförslaget. Eller som en del av ett marint ekosystem, som i en sammanhållen havspolitisk myndighet. Det sistnämnda är det mest långsiktigt hållbara.

På motsvarande sätt kan djur ses som en inkomstkälla för jordbruket, som i nuvarande organisation. Eller som en del av maten, som i utredningens förslag. Eller som levande varelser med egna behov, som i den tidigare Djurskyddsmyndigheten. Det är inte ens två år sedan djurskyddet flyttades till Jordbruksverket. Utredningen föreslår nu att ansvaret för djurskydd flyttas från nuvarande Jordbruksverk till Livsmedelssäkerhetsmyndigheten. Ständiga omorganisationer är inte bra för verksamheten.

Granskningar av kontrollen som refereras i utredningen visar återkommande problem med brist på resurser. Det finns brist på resurser för att bedriva kontrollen och för att samordna kontrollen. Regeringen och myndigheterna har vidare inte använt de instrument som finns. Ett exempel handlar om att förbättra det djurskyddstillsyn som vid årsskiftet överförts på länsstyrelserna. Riksrevisionen kommer enligt utredningen fram till motsvarande kritik på fiskepolitikens område.

En stor del av de konstaterade bristerna i kommunernas tillsyn torde skulle kunna avhjälpas med bättre tillsynsvägledning från centrala myndigheter och aktivare agerande från länsstyrelser. Sammantaget tyder detta på en brist på politisk vilja från regeringens sida.

Dessa frågor berörs knappt av utredningen, vilket inte ökar chansen för att problemen åtgärdas. En omorganisation av myndigheternas ansvarsområden och en överflyttning av tillsynsansvaret från kommunerna till staten löser inte problemen, däremot kan de gömma dem ett tag.

Utredningen har således lagt allt för mycket fokus på myndighetsorganisationen. Det beror i sin tur på att det var där fokus ligger i utredningsdirektiven. Direktiven är allt för inriktade på kosmetika och att minska statens utgifter, inte på att förbättra resultatet.

Utredningen har för övrigt landat fel i myndighetsuppdelningen. Vi anser att en sammanhållen Vattenmyndighet bör skapas bestående av befintliga 5 regionala vattenmyndigheter, SMHI, Fiskeriverket, Naturvårdsverkets vattendelar och den nya Havsmyndigheten. Först då kan ett samlat grepp tas över alla vattenfrågor.

§ 16

Vägverkets överklagande av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om skyddsåtgärder innan avledning av trafikdagvatten från nya E 18, Järvafältet. Remiss från länsstyrelsen

Dnr 2007-002740-351

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt ordföranden Ulla Hamiltons (m) och ledamoten Karin Karlsbros (fp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Vi instämmer i förvaltningens justerade beslutsformulering. Det är bra att det tydliggörs att Vägverket ansvarar för reningen från den egna verksamheten och inte från andra delar av tillrinningsområdet över vilken myndigheten inte har rådighet.

Avseende kravet av vad som kan anses vara godtagbar rening är det viktigt att miljönyttan med den långtgående rening som skyddsåtgärderna innebär står i rimlig proportion till kostnaden. Vi delar inte miljöförvaltningens uppfattning att projektets totalbudget ska tjäna som måttstock för hur långtgående åtgärder som kan anses rimliga. Krav på reningsgraden måste ställas utifrån den faktiska miljönyttan som uppnås i förhållande till kostnaden ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009.

Förvaltningen föreslog att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Åberopa förvaltningens yttrande som svar på remissen.
- 2 Yrka att beslutsformuleringen i nämndens föreläggande från den 18 november 2008 ändras enligt följande:

1. Vägverket Region Stockholm ska under en provotid på två år från det att den nya vägen tagits i drift vidta följande skyddsåtgärder om trafikdagvatten från nya E 18 avleds till Igelbäcken:

a) Rena vägdagvattnet så att föroreningshalterna i det renade vägdagvattnet innehåller följande riktvärden vid utsläppspunkt från Vägverkets reningsanläggning:

Pb	Cd	Hg	Cu	Zn	Ni	Cr	Tot-P	Tot-N	Olja	PAH	SS
ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	mg/l	mg/l	mg/l	ug/l	mg/l
< 3	< 0,3	< 0,04	< 9	< 60	< 45	< 15	< 0,1	< 2,5*	< 0,25	< 1	< 25

* Riktvärdet för Tot-N ska vara 1,25 mg/l om det renade trafikdagvattnet avleds till Skogsvaktarkärret.

Under perioden maj till oktober ska dessa riktvärden gälla som medelvärden som baserar sig på veckovisa samlingsprov.

Under november till april ska riktvärdena beräknas som ett medelvärde för perioden.

- b) Ett kontrollprogram ska tas fram för dagvattendammarna i samråd med miljöförvaltningen.
- 3 Efter provotidens slut ska resultaten av Vägverkets mätningar, mätfrekvensen och riktvärdena utvärderas i samråd med miljöförvaltningen.
- 4 Om Vägverket väljer att avleda trafikdagvattnet till Järva dagvattentunnel ska samråd hållas med Sollentuna kommun angående eventuella skyddsåtgärder som begränsar trafikdagvattnets påverkan på människors hälsa och miljön.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamöterna Karin Wanngård (s) och Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med deras förslag till beslut i ärendet *Föreläggande om skyddsåtgärder innan avledning av trafikdagvatten från nya E18, Järvafältet*, § 23 i miljö- och hälsoskyddsnämnden den 18 november 2008.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Ulla Hamiltons (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Åsa Romson (mp), ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s), Stellan F Hamrin (v) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg - Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Åsa Romsons, Karin Wanngård och Stellan F Hamrins förslag till beslut.

§ 17**Stockholms Hamn AB:s ansökan om tillstånd till hamnverksamhet samt vattenverksamhet i Värtahamnen-Frihamnen.****Remiss från miljödomstolen, mål nr 2807-07**

Dnr 2007-003605-300

Beslut

1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Malte Sigemalm (s) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

§ 18**Stockholms läns landstings ansökan om tillstånd till vattenverksamhet i samband med anläggande av bro över Ulvsundasjön.****Remiss från miljödomstolen, mål nr M 6001-08**

Dnr 2009-002068-501

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker att bron över Ulvsunda lokaliseras enligt det sökta alternativet (alternativ 3) under förutsättning att synpunkterna i förvaltningens tjänsteutlåtandet beaktas.
- 2 Beslutet översänds i 15 exemplar till miljödomstolen.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 4 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordföranden Åsa Romson (mp), ledamöterna Karin Wangård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s), Stellan F Hamrin (v) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg – Granlund (s) enligt följande:

Bron över Ulvsundasjön bör utformas lågt och smäckert och förses med gång- och cykelbana. I övrigt anser vi att spårvagnsdepåns lokalisering till Magnetten 6 inte är optimal, men den utreds just nu. Om andra fastigheter kan ses som fullgoda och

lämpligare alternativ för depåverksamheten måste hänsyn tas till detta i detaljplanen. Insatser för stärka bäverbestånd på andra platser i Stockholm bör undersökas.

§ 19

Motion (2008:94) av Malte Sigemalm (s) om omhändertagande av energi från fotbollsplaner/idrottsplaner samt asfalterade större ytor.

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2009-000809-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen, och föreslår därmed kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 17 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s), Stellan F Hamrin (v) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg – Granlund (s) enligt följande:

Det är med glädje vi noterar förvaltningens positiva svar på motionen. Svaret visar att det är möjligt för staden att börja planera för värmelagring och värmeåtervinning. Det är viktigt att förslagen nu också snarast prövas i verkligheten.

§ 20

Motion (2008:92) av Teres Lindberg (s) om buller.

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2009-001402-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen, och föreslår därmed kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 21

Klagomål om överskridna miljökvalitetsnormer på Hornsgatan från boende på Hornsgatan

Dnr 2008-000577-350

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt ledamöterna Torbjörn Erbes (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- 2 Förvaltningen uppdras att senast i september återkomma till nämnden om hur trafikkontorets arbete med trafikmätningar på Hornsgatan fortskrider, samt att därutöver anföra följande:

Vi instämmer i stort med förvaltningens förslag och slutsatser.

Enligt trafikkontoret råder stor osäkerhet om andelen tung trafik på Hornsgatan samt vilken typ av tung trafik som orsakar kvävedioxidutsläppen. Att anvisa alternativ för tung trafik är inte heller helt problemfritt då en ökad belastning på Söder Mälarstrand även innebär en ökad belastning med luftföroreningar på Långholmsgatan. Söder Mälarstrand kommer även att ha begränsad kapacitet på grund av arbeten med Citybanan under flera år framöver. Ytterligare utredningar behövs därför innan det kan bli aktuellt att utforma ett föreläggande. Det är därför rimligt att i det här läget rikta en uppmaning till trafik- och renhållningsnämnden att i första hand kartlägga och sedan utreda hur den tunga trafiken på Hornsgatan skulle kunna begränsas.

För att få en så tydlig bild som möjligt av vilken typ av trafik som orsakar kvävedioxidföroreningarna på Hornsgatan avser trafikkontoret att genomföra trafikmätningar. Mätningarna innebär att samtliga fordons registreringsskyltar fotograferas under en tremånadersperiod. Fordonsskylten matchas sedan mot transportstyrelsens databas för info om fordonet avseende fordonets ålder, typ, drivmedel, miljöklass och postnummer. Med ledning av dessa uppgifter kan bland annat avläsas andel tung trafik, lätt lastbilstrafik, bilar utan katalytisk avgasrening, fordon med och utan partikelfilter, fordon som färdas i miljözonen och är äldre än 8 år, restidsmätningar för fordonen varvid kan noteras om dessa använt längre tid för passage än genomsnittstrafiken dvs. parkerat eller utfört uppdrag eller motsvarande ärenden.

Trafikkontoret avser att inleda försöket så snart nödvändiga tillstånd erhållits. Kamerautrustning och annan teknisk utrustning finns tillgängligt och upphandling av konsult för genomförande pågår.

Mot bakgrund av att det i dagsläget inte är utrett vilken typ av tung trafik som står för kvävedioxidutsläppen samt att en omdirigering av den tunga trafiken inte är

problemfri, utan medför ökad trafik- och miljöbelastning på andra gator måste det anses vara motiverat att avvakta försökets resultat och mot bakgrund av dessa fatta beslut om lämpliga åtgärder för Hornsgatan.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 mars 2009.

Förvaltningen föreslog att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Lämna yrkandet om att vidta åtgärder för att klara åtgärdsprogrammet utan åtgärd, eftersom miljö- och hälsoskyddsnämnden inte utövar tillsyn över åtgärdsprogrammet.
- 2 Lämna klagomålet vad gäller partiklar (PM10) utan åtgärd, eftersom verksamhetsutövaren inte har rådighet över att vidta ur miljö- och hälsosynpunkt lämpliga och nödvändiga åtgärder.
- 3 Med anledning av de klagandes första yrkande om att vidta åtgärder för att förbättra luftkvaliteten på Hornsgatan uppmana Stockholms stad genom sin trafiknämnd att inom 6 månader vidta åtgärder för att begränsa genomfartstrafiken med tunga fordon på Hornsgatan i Stockholms kommun till endast bussar i linjetrafik.
- 4 Förordna att beslutet dels ska delges klagandena genom sitt ombud med delgivningskvitto och fullföljdshänvisning till länsstyrelsen, dels staden genom Stockholms trafiknämnd.
- 5 Överlämna beslutet till regeringen (miljödepartementet), Naturvårdsverket och länsstyrelsen för kännedom.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ledamöterna Torbjörn Erbe (m) och Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Tjänstgörande ersättare Charles Berkow (mp) och ledamot Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

att med anledning av klagomålet vad gäller partiklar (PM10) förelägga trafiknämnden att vidta informationsinsatser samt höja parkeringsavgiften för bilar med dubbdäck

att med anledning av klagomålet vad gäller kvävedioxider förelägga trafiknämnden att inom 6 månader begränsa genomfartstrafiken med tunga fordon till endast bussar i linjetrafik

att med anledning av klagomålet även förelägga trafiknämnden att inkomma med en handlingsplan för hur ytterligare parkeringspolitiska åtgärder kan minska utsläppen av partiklar och kvävedioxid.

att i övrigt godkänna förvaltningens förslag till beslut

att för egen del besluta om att uppdra åt förvaltningen att i samarbete med trafikkontoret utarbeta förslag kring en miljözon för lätt trafik

att anföra följande:

Förvaltningen konstaterar att det finns grund för klagomålet om hälsovådlig luft på Hornsgatan. Tyvärr är utredningen, trots den långa handläggningstiden, otillräcklig när det gäller möjliga åtgärder för att minska dubbdäcksanvändningen. Varken informationsåtgärder eller parkeringspolitiska åtgärder har analyserats av förvaltningen. Vi anser att kraftfulla informationsåtgärder tillsammans med kännbara extra parkeringsavgifter har goda möjligheter att rejält minska användningen av dubbdäck i centrala staden. Kombinationen av tydlig information och ekonomiska incitament har visat sig effektivt i t ex Oslo. I Stockholm har staden rådighet över stora delar av parkeringen i centrala staden.

Förvaltningen konstaterar att det finns fog för att begränsa den tunga trafiken till enbart bussar i linjetrafik. Nämnden bör i enlighet med sitt myndighetsansvar *förelägga* trafikhuvudmannen att vidta åtgärden, inte komma med lösa uppmaningar.

Förvaltningen konstaterar också att trafiken behöver minska för att halterna ska minska i sådan omfattning att luften inte är olägenhet för hälsan. Parkeringspolitiska åtgärder anses kunna bidra till detta, men trafikinämnden behöver ta fram en plan för hur detta kan ske.

Det är en motsägelsefull inställning som förvaltningen har till miljö kvalitetsnormer som rättsligt instrument. Uttalandet att man iakttagit stor försiktighet i sin myndighetsutövning pga otydligheter i hur åtgärdsprogrammen görs tvingande för enskilda rimmar dåligt med det allvar som man ändå ser i situationen med överskridanden och att åtgärdena man diskuterar helt utgår från åtgärdsprogrammet.

- 3) Ledamoten Karin Wanngård (s) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Partiklar i Stockholmsluften är det största enskilda miljöproblemet i Stockholms stad, och Hornsgatan är särskilt hårt drabbad. Detta allvarliga hälsoproblem är särskilt stort under vintertid samt under tidig vår, då dubbdäcken förorsakar en stor mängd ohälsosamma partiklar i den luft vi andas. Det finns fortfarande medicinska oklarheter hur allvarliga dessa relativt stora partiklar, orsakade av dubbdäcken, är för människors hälsa, men att dessa är ett mycket allvarligt hälsoproblem är uppenbart och "försiktighetsprincipen" kräver att vi snarast vidtar åtgärder som kan ge resultat så fort som möjligt. Den borgerliga hanteringen av dessa allvarliga hälsoproblem har hittills varit mycket valhänt och otydlig, både lokalt i Stockholm och i regeringskansliet.

Vi anser att man skyndsamt både skall utreda möjligheterna att införa en miljözon med förbud mot dubbdäck och redan inför vintern 2010 införa ekonomiska styrmedel i enlighet med den norska modellen. Det sistnämnda vet vi kommer att innebära en minskning av dubbdäcksanvändningen till 15-20 % i staden.

Fortsatta långbänkar i detta ärende, i enlighet med annan borgerlig miljöpolitik,

kommer att medföra att 10 000-tals Stockholmare de närmaste åren kommer att få en förkortad livstid samt i andra fall en allvarligt försämrad hälsa och livskvalitet.

Omröstning

Ledamoten Stellan F Hamrin (v) ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Torbjörn Erbes (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Charles Berkow (mp) och Stellan F Hamrin (v) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg - Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Karin Wanngårds förslag till beslut.

Ordföranden Ulla Hamilton (m) vice ordföranden Åsa Romson (mp) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

§ 22

Bör Stockholm ha en lokal miljözon för personbilar av miljöskäl? Svar på skrivelse från Åsa Romson (mp). Återremiss från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2008-012572-211

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 24 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Karin Karlsbro (fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamoten Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen

att sända förvaltningens svar till trafiknämnden för kännedom

att uppdra åt förvaltningen att i samarbete med trafikkontoret utarbeta förslag kring en miljözon för lätt trafik i syfte att bidra till uppfyllandet av de nationella miljö kvalitetsmålen

Att anföra följande:

Vi får tacka förvaltningen för ett välgenomarbetat svar på skrivelsen. Frågan om luftkvalitet och trafikens utsläpp engagerar stockholmarna och vi välkomnar att fler partier i miljönämnden sedan bordläggningen av frågan i höstas nu ser positivt på miljözoner.

Vi vill dock betona att en miljözon för lätt trafik kan utformas på många olika sätt. Om en sådan reglering (som ju fastställs av regeringen) enbart syftar till att klara EUs gräns för PM10 riskerar användningen alltför snäv utifrån lokala miljö- och hälsoskyddsbehov. Eftersom miljözonen är ett verktyg som kan samordna flera olika krav bör det användas för att uppnå generellt minskad hälsopåverkan. Från hälsosynpunkt är de nationella miljö kvalitetsmålen* för luftkvalitet vara en rimlig målsättning att nå. Dessa bör därför vara en utgångspunkt för vilka krav som kan behöva ställas på lätt trafik inom en miljözon. Det kan då förutom begränsning av dubbdäck handla om att fasa ut bensinbilar utan katalysatorer, dieslbilar utan partikelfilter eller andra kriterier.

Utifrån ett lokalt trafiksäkerhetsperspektiv bör det även utredas vilken effekt ett krav på alltför tunga personbilar kan spela. De s k SUVarna utgör i stadstrafik en stor trafikfara för flertalet medtrafikanter och oskyddade trafikanter. De bidrar dessutom till oproportionerligt stora koldioxidutsläpp.

Det vore önskvärt med en konstruktiv dialog med Göteborgs och Malmös trafikkontor kring vilka behov de ser av en miljözon för lätt trafik.

*miljö kvalitetsmålet om frisk luft innehåller delmål om svaveldioxid, kvävedioxid, marknära ozon, flyktiga organisaka ämnen, partiklar och benzo(a)pyren; nivåerna som ska uppnås till 2010 på kvävedioxid och partiklar tar större hänsyn till hälsan än dagens miljö kvalitetsnormer

- 3) Ledamoten Karin Wanngård (s) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

Att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen

Att möjligheten att införa en miljözon för personbilar skyndsamt utreds

Att inför vintern 2010 införa ekonomiska styrmedel liknande den norska modellen

Att därutöver anföra följande:

Partiklar i Stockholmsluften är det största enskilda miljöproblemet i Stockholms stad. Detta allvarliga hälsoproblem är särskilt stort under vintertid samt under tidig vår, då dubbdäcken förorsakar en stor mängd ohälsosamma partiklar i den luft vi andas. Det finns fortfarande medicinska oklarheter hur allvarliga dessa relativt stora partiklar, orsakade av dubbdäcken, är för människors hälsa, men att dessa är ett mycket allvarligt hälsoproblem är uppenbart och "försiktighetsprincipen" kräver att vi snarast vidtar åtgärder som kan ge resultat så fort som möjligt. Den borgerliga hanteringen av dessa allvarliga hälsoproblem har hittills varit mycket valhänt och otydlig, både lokalt i Stockholm och i regeringskansliet.

Vi anser att man skyndsamt både skall utreda möjligheterna att införa en miljözon

med förbud mot dubbdäck och redan inför vintern 2010 införa ekonomiska styrmedel i enlighet med den norska modellen. Det sistnämnda vet vi kommer att innebära en minskning av dubbdäcksanvändningen till 15-20 % i staden.

Fortsatta långbänkar i detta ärende, i enlighet med annan borgerlig miljöpolitik, kommer att medföra att 10 000-tals Stockholmare de närmaste åren kommer att få en förkortad livstid samt i andra fall en allvarligt försämrad hälsa och livskvalitet.

Omröstning

Ordföranden Ulla Hamilton (m) ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Ulla Hamiltons (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamoten Stellan F Hamrin (v) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg - Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Karin Wanngårds förslag till beslut.

§ 23

Genomförandet av översvämningsdirektivet.

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2009-001930-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Ulla Hamilton (m), ledamöterna Hugo Nordenfelt (m), Torbjörn Erbe (m), Per Ola Bosson (m), Karin Karlsbro (fp) och tjänstgörande ersättare Helena Levy (m) och Nils Ingelström (m) enligt följande:

Vi delar miljöförvaltningens synpunkter och vill särskilt framhålla vikten av att en tillfredställande lösning avseende finansieringen för att öka Slussens avbördningskapacitet nås. I det delbetänkande som klimat- och sårbarhetsutredningen lämnade i november 2006 Översvämningshot - risker och åtgärder för Mälaren, Hjälmaren och Vänern föreslogs att staden skulle stå för merkostnaden av finansieringen för att utöka utskovskapaciteten vid Slussen

medan staten skulle finansiera Södertälje kanals utbyggnad. Detta ansåg Stockholms stad vara orättvist då flera kommuner runt Mälaren gynnas av att avbördningskapaciteten vid Slussen fördubblas. Staden föreslog att en förhandlingsman tillsätts för att fördela kostnaderna mellan berörda kommuner och staten. I klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande (SOU 2007:60) valde även utredningen att gå på Stockholms stads förslag med förhandlingsman. I remissvaret över slutbetänkandet som lämnades i januari 2008 framhöll Stockholms stad vikten av att en förhandlingsman skyndsamt tillsätts, men detta har ännu inte skett. Detta är olyckligt. Att öka utskovskapaciteten från Mälaren är en fråga som i högsta grad är aktuell i samband med ombyggnaden av Slussen. Detta är ett omfattande och komplext arbetsprojekt med en lång löptid och det är därför angeläget att snarast få till en lösning av finansieringsfrågan i delen rörande ökad utskovskapacitet.

Frågan om Mälarens reglering och att undvika översvämning är en fråga för såväl alla kommuner kring Mälaren som en nationell fråga på grund av de konsekvenser som en omfattande översvämning i landets huvudstad skulle kunna få.

§ 24

Utvärderingsplan för laddhybrider och utträde ur CITELEC

Dnr 2009-003496-211

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan av utvärderingsplanen för laddhybrider i projekt MobileI.
- 2 Nämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner att miljöförvaltningen går ur organisationen CITELEC.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 25

Överklagande av länsstyrelsens beslut att avslå överklagande av nämndens föreläggande om försiktighetsmått rörande anmälan om betongfabrik m.m. på fastigheten Rostugnen 6.

Remiss från miljödomstolen, mål nr M 219-09

Dnr 2007-001327-320

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt ordföranden Ulla Hamiltons (m) och ledamoten Karin Karlsbros (fp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förvaltningens

förslag till beslut, samt att därutöver anföra följande:

Vi delar miljöförvaltningens slutsatser och synpunkter. Nämnden har haft aktuellt ärende för yttrande vid ett flertal tillfällen. Då inte något nytt framkommit anser vi likt förvaltningen att de försiktighetsmått som beslutades av nämnden 2008-03-18 bör stå fast.

I övrigt kan konstateras att från den ursprungliga anmälan har mer än två år förlöpt. Det är inte minst utifrån ett miljöperspektiv, där det handlar om att minimera antalet lastbiltransporter, viktigt att ärendet får ett snabbt avgörande. Vi vill därför vädja till miljödomstolen om en snabb handläggning av ärendet.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 23 mars 2009. Förvaltningen föreslog att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

- 1 Yrka att överklagandet avslås.
- 2 Som grund för yrkandet åberopas vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtandet.
- 3 Uppdra till förvaltningschefen att företräda nämnden i domstolen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton (m) och ledamoten Karin Karlsbro(fp) föreslår att (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamoten Stellan F Hamrin (v) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:

Att i första hand begära anstånd med att inkomma med svar till domstolen

Att i andra hand bifalla de synpunkter i överklagandena som begär

- att bolaget inkommer med mätningar av bottensediment och vattenkvalitet kring angöringsplatsen samt att uppföljning av dessa fastställs, och som begär
- att ökade säkerhetsåtgärder kring den tunga trafiken till och från Ulvsunda industriområde under de tider skolbarn rör sig vid vägarna

Att anföra följande:

Miljöpartiet har agerat kraftfullt för att grus- och betonghanteringen skulle lokaliseras till en annan tomt, den s k Prippstomten. Tyvärr misslyckades detta då Prippstomten mot vårt gillande förra mandatperioden lovades bort till parkering för en stormarknad. Den översiktplanering som borde hjälpa i fall som detta, och bistå med lämplig mark för viktig teknisk verksamhet har urholkats under många år vilket miljöpartiet beklagar.

Nu pågår ett arbete för att hitta en lösning med Prippstomten och vi har förstått det som att ett beslut är nära förestående. Det vore då lämpligt att begära anstånd i denna process och invänta klarhet om det ändå går att lösa frågan på ett för alla parter bättre sätt.

- 3) Ledamoten Karin Wanngård (s) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Omröstning

Ordföranden Ulla Hamilton (m) ställer de framlagda förslagen emot varandra och nämnden beslutar enligt Ulla Hamiltons (m) och Karin Karlsbros (fp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Åsa Romson (mp) och ledamoten Stellan F Hamrin (v) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg - Granlund (s) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till Karin Wanngårds förslag till beslut.

§ 26

Uppförande av ett nytt krematorium på Skogskyrkogården.

Remiss från kommunstyrelsen

Dnr 2009-003622-217

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker planerna på nytt krematorium på Skogskyrkogården.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 23 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 27

Utvärdering av incitament som styr mot fler miljöbilar

Dnr 2008-000159-206

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av rapporten ”Promoting Clean Cars”.

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 mars 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ledamöterna Karin Wanngård (s), Malte Sigemalm (s), Godfrey Etyang (s) och tjänstgörande ersättare Gerd Sjöberg - Granlund (s) enligt följande:

Rapporten visar på ett förtjänstfullt sätt att ekonomiska incitament har en reell effekt när det gäller försäljningen av miljöbilar. Vi ser därför allvarligt på att den borgerliga majoriteten har monterat ner dessa viktiga incitament. Statistiken visar också med all önskvärd tydlighet att denna nedmontering haft dystra effekter: Ny statistik från BIL Sweden visar att antalet nyregistrerade miljöbilar i Stockholm minskade med hela 54,7 procent i januari-februari i år, jämfört med samma period förra året. Miljöbilsandelen i Stockholm januari-februari förra året låg på 47 procent, i år samma månader hade den sjunkit till svaga 33,4 procent. Detta innebär att Stockholms län har sjunkit från första till 12:e plats i miljöbilstoppen!

Den moderatstyrda majoriteten har slopat subventioner för miljöbilar när det gäller undantaget för trängselavgifter och borttagande av gratis boendeparkering för miljöbilar. Regeringen har som en liten kompensation lovat att ta bort fordonsskatten under 5 år för miljöbilar. Jämfört med de tidigare subventionerna kommer dock detta ha ytterst liten effekt.

Vi ställer oss kritiska till detta och anser att subventionen för boendeparkering för miljöbilar borde ha behållits för 2009 och 2010, det vill säga över konjunkturedgången. Det skulle vara både en insats för miljön och ett sätt att stödja bilbranschen under lågkonjunkturen. Dessutom anser vi att det var fel att i Cederschiöldsöverenskommelsen avskaffa undantaget för miljöbilar i trängselskatten.

§ 28

Anmälan av avsigelser och fyllnadsval i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2009

Dnr 2009-004765-100

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner anmälan

Ärendets handling

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 16 april 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

§ 29**Deltagande i Energiseminarium 2****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt Åsa Romsons (mp) förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ledamöter och ersättare får delta med arvodering i Energiseminarium 2 i Stockholm.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom Åsa Romsons (mp) förslag till beslut.

§ 30**Extra nämndsammanträde****Beslut**

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ett extra nämndsammanträde ska hållas den 29 april 2009 kl. 08.00 i Bolindersalen.

§ 31**Övrigt**

Miljödirektör Gunnar Söderlund berättar att den dukade foldern *Klimatsmart i hemmet* ska delas ut till alla hushåll i Stockholm.

Vid protokollet

Maria Stigle